

Svar på interpellation nr 2004:41 av Ann-Katrin Åslund (fp)
Om stadsdelsarrest inom äldreomsorgen

Äldreboenden är en gemensam resurs för hela staden. Det finns dessutom en överenskom-
melse mellan länets kommuner om att behålla betalningsansvaret för personer som önskar
flytta till äldreboende i annan kommun i länet.

Jag anser att det är viktigt att vara lyhörd för de äldres önskemål beträffande boende och att
så långt som möjligt kunna tillgodose deras önskemål. Min erfarenhet är dock att de flesta
önskar bo kvar i det område där de redan bor, men det finns samtidigt de som önskar flytta
närmare barn och barnbarn eller som har önskemål om ett boende med viss inriktning, till
exempel etnisk eller religiös.

Fakta i den granskning som interpellanten refererar till är följande:

Under de åtta första månaderna år 2003 sökte sammanlagt 121 personer plats på servicehus
utanför den egna stadsdelsnämndens område. 9 av dessa ansökningar avslogs. Under samma
period sökte 130 personer plats på äldreboende med heldygnsomsorg utanför den egna
stadsdelsnämndens område. 14 av dessa ansökningar avslogs.

Av 251 sökande till plats i servicehus eller äldreboende med heldygnsomsorg i annan stadsdel
har således 23 ansökningar avslagits. Av dessa 23 är det 11 (därav samtliga 9 avslag beträf-
fande servicehusboende) som inte bedömts ha tillräckligt stora omvårdnadsbehov för det
sökta boendet. 6 ansökningar har avslagits på grund av att plats på det sökta boendet inte
kunnat erbjudas inom rimlig tid (rimlig tid bedöms vara tre månader). Endast 6 ansökningar
har avslagits på grund av att likvärdigt boende kunnat erbjudas i den egna stadsdelen, alltså
inte 10% utan 2,3 %. Antalet avslag måste också ställas i relation till att i Stockholm varje år
2.000 personer erhåller någon form av äldreboende.

Jag anser utifrån ovanstående att det är synnerligen överdrivet att tala om stadsdelsarrest
beträffande äldreboenden. Det finns i staden goda förutsättningar för att erhålla önskat
äldreboende, men någon absolut garanti för att alla alltid skall erhålla önskat alternativ går
inte att uppnå.

Möjligheten att erhålla plats i servicehus eller äldreboende i annan stadsdel än den egna är
ytterst en resursfråga. Om alla alltid skulle garanteras plats i önskat boende skulle det
förutsätta att det alltid fanns tomma platser på alla enheter, vilket är en ekonomisk omöjlighet
och inte heller rimligt. Jag har också förståelse för att stadsdelsnämnder i en trängd
ekonomisk situation med tomma platser på egna boenden anser det ekonomiskt omöjligt att
erbjuda boende i en annan stadsdelsnämnds område, liksom att erbjuda ett boende till en
avsevärt högre kostnad än vad som kan erbjudas i den egna stadsdelsnämndens område.

Svar på de specifika frågorna

1. Anser du att Stockholms stads riktlinjer för val av äldreboende överensstämmer med verkligheten.

Enligt riktlinjerna skall den enskildes önskemål om ett speciellt boende på en viss adress tillmötesgå om och när det är möjligt. Jag anser att stadsdelsnämnderna följer riktlinjerna och så långt som möjligt försöker tillgodose de enskildas önskemål. Detta är dock inte alltid möjligt, av ekonomiska eller andra skäl, så som framgår av den gjorda redovisningen. Alla sökande uppfyller inte kriterierna vad gäller vårdbehov. Boende på önskad enhet kan inte alltid erbjudas inom rimlig tid. Stadsdelsnämndernas ekonomi tillåter inte alltid att boende beviljas utanför den egna stadsdelsnämndens område, när det finns tomma platser på jämförbara boenden i den egna stadsdelsnämnden.

2. Anser du att stadsdelarnas agerande idag när det gäller äldres rätt till val av boende är förenligt med kommunallagens principer om likställighet för alla.

Äldreboendena i staden är en kommungemensam resurs vilket gör det möjligt att söka plats i äldreboende i annan stadsdel än där man bor och enligt överenskommelse mellan kommunerna i länet även i annan kommun. Denna valmöjlighet är dock inte absolut. Det är inte möjligt att alltid garantera plats åt alla överallt.

3. Avser du att vidta åtgärder för att äldres möjligheter till valfrihet och stadens riktlinjer ska överensstämmer med varandra.

Jag anser att äldres möjligheter till valfrihet stämmer med stadens riktlinjer och även att stadsdelsnämnderna följer riktlinjerna. Några förändringar i detta avseende behövs därför inte. Jag avser däremot att förbättra de äldres möjligheter att påverka sin vardag genom att ge möjlighet att påverka vilka insatser de önskar hjälp med och inte enbart vilken utförare de önskar.

Härmed anser jag mig ha besvarat interpellationen

Stockholm den 21 september 2004

Margareta Olofsson
Social- och äldreomsorgsborgarråd